

Briuselis, 2021 06 21
COM(2021) 331 final

2018/0249 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sienų valdymo ir
vizų finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą,
priėmimo**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sienų valdymo ir vizų finansinės paramos priemonės, įtrauktos į Integruoto sienų valdymo fondą, priėmimo

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data (dokumentas COM(2018) 473 <i>final</i> – 2018/0249 COD):	2018 m. birželio 12 d.
Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data:	2018 m. spalio 17 d.
Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data:	2019 m. kovo 13 d.
Tarybos dalinio bendro požiūrio priėmimo data:	2019 m. birželio 7 d.
Tarybos bendro požiūrio priėmimo data:	2020 m. spalio 12 d.
Trišalio dialogo, kuriame pasiektas preliminarus susitarimas, data:	2020 m. gruodžio 10 d.
Tarybos pozicijos priėmimo data:	2021 m. birželio 14 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Šis pasiūlymas yra daugiametės finansinės programos (DFP) po 2020 m. dokumentų rinkinio, kurį Komisija pasiūlė 2018 m. gegužės mėn., dalis. Bendromis priemonėmis dėl vidaus sienas kertančių asmenų bei išorės sienų kontrolės ir bendra vizų politika užtikrinama, kad būtų pasiektas Sąjungos laisvo judėjimo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje tikslas.

Atsižvelgdama į tai, Komisija pasiūlė sukurti 2014–2020 m. Vidaus saugumo fondą pakeisiantį fondą ir tuo tikslu sukurti sienų valdymo ir vizų priemonę (BMVI), įtrauktą į Integruoto sienų valdymo fondą (ISVF). ISVF taip pat apima Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonę (CCEI). Komisijos pasiūlymu dėl Muitinio tikrinimo įrangos finansavimo priemonės siekta pripažinti, kad muitinės atlieka svarbų vaidmenį ne tik apsaugant visas mūsų sienas (jūrų, oro, sausumos sienas ir pašto mazgus), bet ir supaprastinant prekybą ir saugant piliečius nuo pavojingų ir suklastotų prekių.

Sukūrus integruotam sienų valdymui skirtą fondą pripažinta, kad sienų valdymas ir vidaus saugumas yra prioritetai ir abiem šioms sritims reikia specialių ir kryptingesnių Sąjungos finansavimo priemonių.

Siekiant užkirsti kelią gresiančioms problemoms ir užtikrinti vidaus saugumą, labai svarbu veiksmingai apsaugoti ES išorės sienas. Tai itin svarbu ir siekiant išlaikyti Šengeno erdvę be vidaus sienų kontrolės.

Per pastaruosius kelerius metus imtasi įvairių priemonių neatidėliotinoms problemoms spręsti ir sudaryti visas būtinas sąlygas patikimoms ir pažangiai valdomoms sienoms užtikrinti.

BMVI remis šias pastangas ir dar labiau sustiprins paramą mūsų išorės sienų saugumui. Daugiausia dėmesio bus skiriama:

- (a) didesnei paramai valstybėms narėms, siekiant ES išorės sienų saugumo;
- (b) didelės apimties IT sistemų, naudojamų sienų valdymui, sklandžiam veikimui, jų tarpusavio suderinamumui ir suderinamumui su nacionalinėmis sistemomis;
- (c) užtikrinimui, kad ES bendra vizų politika prisitaikytų prie kintančių saugumo grėsmių, su migracija susijusių uždavinių ir techninės plėtros teikiamų naujų galimybių.

Finansavimo parama turėtų būti tęsiama, kad padėtų valstybėms narėms gerinti ir plėtoti savo pajėgumus šiose srityse ir stiprinti bendradarbiavimą, be kita ko, su atitinkamomis Sąjungos agentūromis. Be to, ji padės užtikrinti panašų sienų apsaugos lygį, nes bus pašalinti dabartiniai valstybių narių skirtumai dėl geografinės padėties ir nevienodų turimų pajėgumų bei išteklių.

BMVI suteiks daugiau lankstumo, palyginti su ankstesniu programavimo laikotarpiu, ir kartu užtikrins, kad finansavimas būtų skiriamas Sąjungos prioritetams ir veiksams, kurie Sąjungai teiktų didelės pridėtinės vertės. Naujiems uždaviniams ir prioritetams įgyvendinti bus taikomi nauji finansavimo paskirstymo pasidalijamajam, tiesioginiam ir netiesioginiam valdymui mechanizmai. Be kita ko, sukurta teminė priemonė, kuri programavimo laikotarpiu užtikrina galimybę taikyti įvairius įgyvendinimo būdus.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija visiškai atitinka per trišalį Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos dialogą 2020 m. gruodžio 10 d. priimtą susitarimą. Pagrindiniai šio susitarimo aspektai pateikti toliau.

Biudžetas. Finansiniai paketai buvo suderinti su 2021–2027 m. DFP sutartomis sumomis. Integruoto sienų valdymo fondo lėšos – 6,2 mlrd. EUR dabartinėmis kainomis – paskirstomos BMVI (5,2 mlrd. EUR) ir CCEI (1,0 mlrd. EUR). Be to, Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 (t. y. DFP reglamento) 5 straipsnyje ir II priede numačius su konkrečia programa susijusį koregavimą BMVI bus papildomai skirta 1 mlrd. EUR 2018 m. kainomis. Ši papildoma 1 mlrd. EUR suma 2018 m. kainomis bus visiškai (100 proc.) skirta teminei priemonei. Be to, išlaikytas Komisijos pasiūlymas dėl papildomo finansavimo gavimo sąlygų laikotarpio vidurio peržiūros etape. Pasiūlyta, kad siekdama gauti papildomą finansavimą savo programai pagal laikotarpio vidurio peržiūros mechanizmą valstybė narė turi būti pateikusi mokėjimo paraiškas dėl bent 10 proc. pradinės programai skirtos sumos.

Finansavimo mažiausi procentiniai dydžiai. Mažiausiai 10 proc. valstybių narių programoms skiriamų išteklių bus skiriama konkrečiam tikslui, kuriuo remiama bendra vizų politika, siekiant užtikrinti suderintą požiūrį į vizų išdavimą ir palengvinti teisėtą keliavimą, kartu padedant užkirsti kelią migracijos ir saugumo rizikai. Tinkamai pagrįstais atvejais valstybės narės galės nukrypti nuo šios ribos.

Paramos apimtis. Susitarta, kad BMVI III priede (Paramos apimtis) išvardyti tinkami finansuoti veiksmai bus valdomi taip:

- (a) III priede ir toliau pateikiamas nebaigtinis veiksmų sąrašas (angl. *open list*), susijęs su valstybių narių rengiamomis programomis;
- (b) III priede, išskyrus pagalbą ekstremaliosios situacijos atveju, nuo šiol pateikiamas baigtinis veiksmų sąrašas (angl. *closed list*), kiek tai susiję su teminės priemonės darbo programomis. III priedą papildyti gali Komisija deleguotuoju aktu.

Trečiosios šalys ir Fondo išorės aspektas. Susitarimas pasiektas remiantis toliau nurodytais principais.

- (a) Trečiosiose šalyse vykdomiems ir su jomis susijusiems veiksmams taikomos papildomos apsaugos priemonės (pvz., valstybių narių projektams trečiosiose šalyse arba su jomis susijusiems projektams reikalingas išankstinis Komisijos patvirtinimas, o trečiosiose šalyse įsisteigę reikalavimus atitinkantys subjektai gali gauti finansavimą tik jei jie priklauso konsorciui, kurį sudaro bent vienas valstybėje narėje įsisteigęs subjektas).
- (b) Įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama pabrėžti vidinį Fondo pobūdį ir tai, kad, nors trečiosiose šalyse vykdomi arba su jomis susiję veiksmai vis dar galimi, programos visų pirma turi būti skirtos Sąjungos vidaus politikai vykdyti.

Įgyvendinimo aktų priėmimo procedūros. Susitarta, kad teminės priemonės darbo programos turi būti priimtos įgyvendinimo aktais taikant nagrinėjimo procedūrą (su nuostata dėl nuomonės nepateikimo). Pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju buvo numatyta spartesnė tiesiogiai taikomų įgyvendinimo aktų procedūra. Metinės veiklos rezultatų ataskaitos šablonas bus patvirtintas įgyvendinimo aktu taikant patariamąją procedūrą.

Daugiatikslė įranga. Susitarimu išplečiama daugiataikslės įrangos ir IRT sistemų naudojimo sritis. Jos gali būti naudojamos ne tik muitiniam tikrinimui ir daugiataikslėms jūrų operacijoms, bet ir kitų dviejų vidaus reikalų fondų, visų pirma Vidaus saugumo fondo ir Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, tikslams pasiekti, jei pagrindinė šios įrangos ir IRT sistemų paskirtis (ne daugiau kaip 30 proc. viso naudojimo laikotarpio) atitinka reglamentą ir išvengiama dvigubo finansavimo.

Operatyvinė įranga. Susitarta, kad valstybės narės užtikrins, kad būtų laikomasi Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros nustatytų standartų, tačiau agentūros patvirtinimo neprašys.

Paieška ir gelbėjimas. BMVI teiks paramą paieškos ir gelbėjimo operacijoms, vykdomoms situacijose, kurios gali susidaryti vykdant sienų stebėjimo operacijas jūroje.

Veiklos parama. Asignavimų BMVI, kurie gali būti skiriami veiklos paramai, procentinė dalis padidinta iki 33 proc. (nuo 30 proc. Komisijos pasiūlyme).

Vizos. Susitarta, kad galima gauti paramą išduodant riboto teritorinio galiojimo vizas dėl humanitarinių priežasčių, nacionalinių interesų arba tarptautinių įsipareigojimų pagal Sąjungos vizų *acquis*.

Didelės apimtys IT sistemų finansavimas. Susitarta sudaryti baigtinį reikalavimus atitinkančių IRT sistemų ir didelės apimtys IT sistemų, kurioms gali būti taikoma didesnė 90 proc. bendro finansavimo norma, sąrašą.

Derinimas. 19 straipsnis, kuriame numatyta derinimo operacijų galimybė, buvo išbrauktas.

Tarptautinės organizacijos. Įtrauktos naujos nuostatos dėl tarptautinių organizacijų audito ir kontrolės.

Veiklos rezultatų rodikliai. Supaprastinti V ir VIII prieduose pateikiami produkto ir rezultato rodikliai.

Taikymas atgaline data. Įtrauktos nuostatos dėl taikymo atgaline data siekiant atsižvelgti į tai, kad aktas nebus priimtas iki 2020 m. pabaigos.

Apskritai teisėkūros institucijų pasiektas susitarimas nekeičia pirminio Komisijos pasiūlymo tikslų, nors sutarta pozicija užtikrinama šiek tiek mažiau lankstumo ir mažiau supaprastinama, nei buvo pasiūlyta iš pradžių. Susitarime išlaikomas toks pat užmojis kaip ir pradiniam pasiūlyme ir sukuriamas veiksmingas teisinis pagrindas priemonės tikslams įgyvendinti.

2020 m. gruodžio 10 d. užbaigtame politiniame trišaliame dialoge Komisija nurodė, kad galėtų pritarti elementams, dėl kurių susitarė Europos Parlamentas ir Taryba, kad būtų pasiektas galutinis susitarimas.

4. IŠVADA

Komisija pritaria Tarybos pozicijai.